

Herfst 2014

PsittaScene

EXTRA BIJLAGE BENELUX

Van de redacteur

Het is met vreugde en verwachting dat ik de rol van redacteur van *PsittaScene*, de gerespecteerde kwart eeuw oude publicatie van de World Parrot Trust. Ik zit dit hier te schrijven en na te denken over de opmerkelijke reis die me heeft gemaakt van vrijwilliger tot publicaties redacteur voor de WPT. Het is een reis die me plotsklaps verbaast, inspireert en enigszins beangstigt - en een reis die ik zeker niet alleen maakte. Een toegewijde en getalenteerde groep werkt voor de WPT en de papegaaien, een soort groep die bestaat uit mensen die worden gedreven door hun inzet en passie voor kromsnavel in alle soorten, vormen en kleuren. Het is mij een eer en genoeg om te blijven werken met hen.

Ik moet mijn petje afnemen voor mijn *PsittaScene* collega's, Michelle en Karen, voor hun niet aflatende werklust en creatieve uitstraling, en voormalig redacteur Joanna Eckles, wier begeleiding en goede humeur essentieel was voor onze prille inspanningen. Springen in het diepe van het zwembad van de uitgeverij was nog nooit zo leuk als dit. Ons doel met ons tijdschrift is doorgaan met u, onze trouwe supporters, dezelfde fascinerende, verheffende en inspirerende verhalen te brengen die we u al jaren en jaren brengen. Wij zullen u het goede, het slechte, en altijd de ongeflatterde waarheid brengen en wat er gebeurt met de papegaaien in de wereld. En we zullen zeker goed luisteren u naar, onze vrienden, en uw ervaringen met papegaaien en uw zorgen.

Starten opnieuw met een krullerige, gevederde redacteur (papegaaienanalogue hier) biedt ook de mogelijkheid om nieuwe en krullerige-gevederde dingen te proberen met ons tijdschrift, en uiteindelijk zullen we met plezier met ideeën komen om iedereen betrokken en op de hoogte te houden. Diversiteit is de smaak van het leven zoals ze zeggen, en om te beginnen, in dit nummer hebben we verheffende verhalen over het redden van papegaaien in Afrika en Costa Rica, belangrijk werk voor Zwarte Kakatoes in Australië, een mooi eerbetoon aan een gerenommeerd natuurfotograaf, adoptie van gezelschapspapegaaien, en parkieten die overleven in een Amerikaanse stad ...

Dus beëindig ik mijn brief, de eerste van vele hoop ik, voor de komende jaren. En spring ik in het onbekende met mijn WPT collega's en vrienden met uitgeverszin.

Desi Milpacher - redacteur

Kaketoos in crisis

DOOR JESS LEE

West-Australië is de thuisbasis van een groot aantal endemische soorten - planten, zoogdieren en vogels. Van de vogels, zijn er zes papegaaien, waaronder drie verschillende zwarte kaketoos – Dunsnavelraaf-, Langsnavelraaf- en de Forest Roodstaart Zwarte Kaketoe.

De populaties van alle drie zijn dalende

BirdLife Australia: Bedreigde Zwarte Kaketoe programma

VAN DE DUNSNAVELRAAF-, LANGSNAVELRAAF- EN DE FOREST ROODSTAART ZWARTE KAKETOE, de dunsnavelraafzwartekaketoe staat vooral in de publieke belangstelling, omdat zwermen vogels regelmatig worden gezien als ze boven Perth en de omliggende voorsteden vliegen buiten het broedseizoen. Ik hoor vaak hun kenmerkende klagende wy-lah geroep als ze langzaam langs mijn huis klapwieken.

Daarom is hij uitgegroeid tot de meest iconische vogel van Western Australische zwarte kaketoos en wordt beschouwd als een 'vlaggenschip' soort. Als hun broedseizoen nadert, verlaten de zwermen dunsnavelraafzwartekaketoos de stad, op weg landinwaarts naar het Wheatbelt gebied waar ze nestelen in de droge eucalyptus bossen.

De twee andere soorten hebben een veel lager publiek aanzien, omdat ze geen stadsbewoners zijn - ze worden vaak 'bos zwarte kaketoos' genoemd, omdat ze de voorkeur geven om te broeden en te foerageren in de vochtige bossen verder naar het zuiden, waar minder mensen ze zien.

Waarom actie ondernemen?

De zwermen dunsnavelraafzwartekaketoe die over mijn huis vliegen, zijn niet zo groot als voorheen, en het is hetzelfde als met de anderen. Hun populaties zijn allemaal in verval omdat het leefgebied waarop ze steunen om te nestelen, te eten en als rustplaats te gebruiken wordt gekapt. De situatie kan zelfs nog erger zijn dan we beseffen, want alle drie de kaketoos zijn langlevende vogels. Als ze vele jaren leven zonder kweeksucces - wat betekent dat er weinig jonge vogels worden toegevoegd aan de populatie - geeft het de valse indruk dat ertoe leidt dat sommige mensen geloven dat de populatie 'het prima doet'.

Maar toen de oude vogels uiteindelijk doodgingen, zonder dat er jonge vogels waren om ze te vervangen, kon de populatie gemakkelijk instorten. En dat kon elk moment gebeuren.

Het project waaraan ik werk - *BirdLife Australia* bedreigde Zwarte Kaketoe Program - is bedoeld om de vogels te behouden en hun afname tegenhouden door de aanpak van de problemen die hun voortbestaan bedreigen.

Status van instandhouding van Western Australische Zwarte Kaketoos

Huidige uitdaging: Op het niveau van de staat, de Dunsnavelraaf zwartekaketoe *Calyptorhynchus latirostris* en Langsnavelraaf Zwarte Kaketoe *Calyptorhynchus Baudinii* staan allebei aangemerkt als 'Bedreigd' met de Forest Roodstaartzwartekaketoe - een ondersoort van de meer wijdverspreide Roodstaartzwartekaketoe *Calyptorhynchus banksii naso* - vermeld als 'kwetsbaar'. Op nationaal niveau, is de dunsnavelraaf zwarte

kaketoe 'bedreigd', terwijl de Langsnavelraaf en Roodstaart Zwarte Kaketoos 'Kwetsbaar' zijn. De IUCN erkent als 'Bedreigd' de Dunsnavelraaf-, Langsnavelraaf Zwarte Kaketoos, terwijl de Roodstaart Zwarte Kaketoos worden beschouwd als 'minder belangrijk'.

BirdLife Australia Black Cockatoo Conservation

Hier bij *BirdLife Australia* beheren wij een programma dat is gewijd om bedreigde zwarte kaketoos te redden - het enige project in Australië dat wordt uitgevoerd door een beschermingsorganisatie zonder winstoogmerk. We hebben een sterke en bewezen staat van dienst in vogelbescherming. Gebaseerd op *BirdLife Western Australia* in Perth, mijn rol houdt in veel tijd te besteden aan belanghebbenden en terreinbeheerders, zodat we samen onze praktische acties, ter plaatse, kunnen uitvoeren. Ik geniet ook van de contacten met ons grote en kundige netwerk van vrijwilligers. Een aantal van onze vrijwilligers ondersteunen het programma door deel te nemen in de regelmatige controleacties, voornamelijk de Great Cocky Count' - ons belangrijkste jaarlijkse evenement om de zwarte kaketoos slaapplekken in het zuidwesten van West-Australië te bewaken.

Om ervoor te zorgen dat onze acties effectief zijn, ontvangen we wetenschappelijke adviezen van technische groepen en organisatorische ondersteuning van *BirdLife Australia National Office* in Melbourne. Het doel van ons project is het herstel van duurzame populaties van bedreigde zwarte kaketoos over het hele zuidwesten van Australië door middel van een combinatie van onderzoek-, controle- en herstelwerkzaamheden. Deze activiteiten zijn onder andere:

- (a) Het identificeren van habitats en het vergroten van het aantal kritisch belangrijke nest-, eet- en slaapbomen;
- (b) Het vaststellen van beschermingsbehoeften en het aanpakken van de hiaten in onze kennis over de populatie van de soort en waar het zich voordoet;
- (c) Inzicht in de effecten van de voortdurende bedreigingen en hoe ze te beperken;
- (d) Het verhogen van de verbinding tussen geschikte habitat om de verplaatsingen van de zwarte kaketoos te verbeteren;
- (e) Het gebruik van onderwijs om het bewustzijn en de waardering voor de zwarte kaketoos in gemeenschappen in West-Australië te verhogen;
- (f) Grondbezitters en maatschappelijke groeperingen te bewegen om betrokken te raken bij herstelacties ter plaatse die gemeenschapseigendom en gemeenschaps capaciteit opbouwt om lokale landschappen voor zwarte kaketoos te beheren;
- en (g) Het vormen van partnerschappen met aandeelhouders om kennis en advies te delen om ecologisch beheerssysteem aan te pakken en het ontwikkelen van landschapsplannen.

Ons verhaal

Ik begon dit jaar mee te werken aan het *BirdLife Australië Carnaby's Black Cockatoo Recovery Project*, maar dit loopt al sinds 2000, en in die tijd heeft het met succes bescherming geboden aan 4.000 hectare kritische eet-, slaap- en broedgebieden op privéterrein, de bouw van voldoende hekken om het vee te weren van nog eens 2.000 hectare resterende vegetatie (met toestemming van de eigenaren, natuurlijk!) en onder toezicht herbeplanting van meer dan 100 hectare van inheems struikgewas. We hebben ook meer dan 200 nestholtes gerepareerd en tevens tal van kunstmatige nesten geplaatst, zodat de kaketoos ergens opnieuw kunnen gaan broeden.

Om dit resultaat te bereiken, hebben we nauw samengewerkt met grondbezitters, maatschappelijke organisaties, overheid, scholen en natuurorganisaties. Het is essentieel dat we de boodschap overbrengen over het behoud van de kaketoogemeenschap als geheel, en we doen dit door regelmatig workshops en

velddagen te houden, maar ook via de media. Toch, ondanks al onze cruciale werk ter plaatse, pas als onze Great Cocky Count is het lot van de Langsnavelraafzwartekaketoer in de belangstelling van de gemeenschap. Het wordt gehouden op 6 april, de GCC zag dit jaar bijna 600 mensen deelnemen, het uitzetten van meer dan 300 potentiële slaappleatsen van Geraldton in het noorden tot Esperance in het oosten om het aantal Langsnavelraafzwartekaketoer, dat voor de nacht naar de slaappleatsen vlogen, te tellen. Het is een van Australisch grootste inwoners enquêtes en loopt al vijf jaar lang. Het is uitgegroeid tot een heel sociale gelegenheid, en er is niets dat ik geniet meer dan rond te lopen tussen de meetlocaties voor een ontmoeting met onze enthousiaste vrijwilligers.

Wij maken gebruik van gegevens die zijn gegenereerd door de Great Cocky Count om patronen van aantallen van Langsnavelraafzwartekaketoer te documenteren aan de kustvlakten en een minimum populatieschatting voor de soort in het gebied. En voor de eerste keer, hield in 2014 de Great Cocky Count ook waarnemingen van de Forest Roodstaart Zwarte Kaketoer (*een ondersoort van de meer wijdverspreide Roodstaart Zwarte Kaketoer*) in. Dit was een inleiding om alle bedreigde zwarte kaketoer in onze beschermingsactiviteiten op te nemen. Als aanvulling op de Great Cocky Count, hebben we ook ons netwerk van vrijwilligers op geroepen om de broed- en voedingsactiviteiten van alle zwarte kaketoer in het zuidwesten te controleren.

Het Forest Black Cockatoo Symposium, dat werd gehouden in juni van dit jaar, heeft geholpen bij het vaststellen van een aantal hiaten in onze kennis, evenals het identificeren van manieren om de voortdurende druk op de kaketoer binnen bossen, die worden gebruikt door een groot aantal verschillende (en soms concurrerende) belangen in het zuidwesten van Australië te verlichten. Deze onderwerpen bevatten de impact van habitatverlies door mijnbouw en bosbouw, en het voortdurende conflict tussen Langsnavelraaf Zwarte Kaketoer en kwekers.

De resultaten die we ten doel stellen zal gaan naar het informeren van de samenleving en het herstel van belanghebbenden over het lot van alle drie de soorten, hulp bij het identificeren van significante gebieden van cruciaal leefgebied en helpen ons begrip van de effecten van landgebruik op hun ecologie, en uiteindelijk de zwarte kaketoer van West-Australië te beschermen. Hopelijk, met onze hulp (en de jouwe), de zwermen zwarte kaketoer zullen voor de komende jaren voorbij mijn huis blijven vliegen.

Jess Lee is het hoofd van het Threatened Black Cockatoos Project bij BirdLifeAustralia. Voor meer informatie over het Black Cockatoo Conservation Program, contact Jess op jess.lee@birdlife.org.au, of bezoek hun website op: birdlife.org.au/projects/carnabys-black-cockatoo-recovery.

De avonturen van Baloo

artikel en foto's © Het Ara Project

Citaat: *"Ik heb 3 vogels hier vliegen boven het pand, krijsend en spelend!"*

DEZE ENTHOUSIASTE OPROEP KWAM VAN EEN BUURMAN WOONT OP 3 KM van de ara vrijlatingsite. Deze oproepen zijn frequenter geworden, en dat is goed nieuws, omdat met de betrokkenheid van de gemeenschap we in staat zijn om de Ara ambigua in Costa Rica te volgen en te beschermen.

Het Ara Project biedt toevlucht aan geredde en in beslag genomen ara's voor de kwekerij en vrijlating in het wild op zijn kweek -en herintroductie centra in Costa Rica.

Onze allereerste herintroductie van ara ambigua (*Ara ambiguus*) opgegroeid in gevangenschap was in augustus van 2011, met een tweede release die plaatsvond in 2012 en een andere begin 2014. Het herintroductie station is gelegen bovenop een bergkam ongeveer 2 km van de Caribische kust. De bedoeling van de eerste groep die we vrijlieten, was om omlaag te vliegen; de meeste van deze ara bleven uiteindelijk in de buurt van de kustlijn. We waren bang dat de ara's kwetsbaar zouden kunnen zijn voor verstoring door mensen, maar onze zorg werd al snel een voordeel. De kustvegetatie heeft overvloedige Beach Almond bomen (*Terminalia catappa*) met volop noten die de ara's geleerd hebben om te eten tijdens het aanpassingsproces in de vliegvolière. Daarnaast reageerden de lokale burens zeer positief, door het rapporteren van waarnemingen van de ara's aan ons personeel. Economie van dit gebied wordt gedragen door ecotoerisme en de meeste mensen begrijpen het belang van het behoud van natuurlijke hulpbronnen en een gezond milieu. Onze releases zijn erg goed gegaan en de rapportage is zeer behulpzaam, en in sommige gevallen, van vitaal belang.

Af en toe, gaan de vogels een beetje op avontuur.

De ara Baloo (RM145), werd eind april 2014 vrijgelaten uit onze herintroductie station in Manzanillo om zich de meer dan 30 ara's aan te sluiten, die al waren vrijgelaten om vrij te vliegen in ons gebied. Kort na zijn vrijlating, verdween Baloo. Meestal als ze voor het eerst wegvliegen, zijn de ara's enkele dagen gedesoriënteerd, het perfectioneren van vliegtechnieken en het verkrijgen van richting totdat ze hun weg terug naar de herintroductie volière vinden, meestal begeleid door de al vrij vliegende vogels. Tien dagen verstreken en we hadden noch gezien of informatie over hem ontvangen. We werden steeds bezorgder dat Baloo verdwaald was en misschien niet de kracht zou hebben om terug te keren naar de site waar we voedselplateaus en water hebben om hun dieet aan te vullen totdat deze vogels leren om zelf te overleven.

We zetten een oproep op onze sociale netwerken, om te vragen naar waarnemingen, en tot onze verrassing kregen we een telefoontje van Kherson Ruiz, een bioloog zuiden basis van de grens in Panama. Ruiz leidt een natuurbeschermings-NGO-programma aan de kust van San San Pond Sak Wetland Reserve en hij liet ons weten dat ze een grote groene ara hadden gezien op het strand, zwak en verward in wat puin.

Ze redden de vogel en brachten hem terug naar hun centrum, zagen dat hij was overreden en een aantal van zijn veren bleek beschadigd; zij zagen tevens een zilveren band om zijn poot met het nummer RM145. Kherson had gehoord over ons herintroductie programma en kreeg ons telefoonnummer via ons belangrijke lokale programma. We waren opgetogen en opgelucht! We gaven hem instructies over hoe voor Baloo te zorgen, maar na ontvangst van foto's en verdere gesprekken, besloten we dat het beter was om hem terug naar ons vrijlating station te brengen om voor hem te zorgen.

Het vervoeren van een bedreigde diersoort over internationale grenzen is geen gemakkelijke taak, en bijna onmogelijk af te handelen onder "normale" omstandigheden. We namen contact op met de autoriteiten van onze lokale Costa Ricaanse ministerie van Milieu terwijl Kherson contact opnam met de Panamese ANAM autoriteiten.

Aangezien beide groepen zijn actieve bescherming NGO's * die nauw hebben samengewerkt met onze respectieve milieu ministeries in de afgelopen jaren, stemden de beide regeringsagentschappen enthousiast in om de terugkeer van Baloo naar ons Manzanillo station.

De grensstreek van Costa Rica- Panama heeft verschillende bilaterale samenwerkingsovereenkomsten, met inbegrip van een bi-nationale door UNESCO beschermd gebied, Parque Amistad (Friendship Park). De Panamese autoriteiten boden aan om de vogel af te leveren aan de autoriteiten van Costa Rica aan de grensovergang bij de Sixaola rivier. Deze actie had vereiste echter nogal wat coördinatie per telefoon, e-mail en radio vanwege de afgelegen locatie van Baloo bij San San en het bepalen van een voor beide partijen geschikte tijd. Na een paar dagen van organiseren, ontmoetten de twee delegaties elkaar op de brug en de overdracht werd met succes uitgevoerd.

Baloo is nu weer op krachten in de pre-release volière en bereidt zich voor op zijn volgende kans om vrij te vliegen!

Hoewel dit onze eerste transnationale ervaring was bij de herintroductie van de ara ambigua naar hun natuurlijke habitat van *het Ara Project* hebben we acht gevallen gehad waarbij vogels in eerste instantie hulp nodig hadden. Ze zijn allemaal met succes geïntegreerd in onze groeiende groep die vrij vliegen in de regio Talamanca; één ara vereiste in eerste instantie twee keer hulp, maar een aantal maanden lijkt hij zich goed te hebben aangepast en geniet van het vliegen en zich voeden in het wild.

** Vereniging van vrienden en burens voor de kust en natuur (AAMVECONA) in Bocas del Toro, Panama en het Ara Project (El Proyecto Ara) in Costa Rica.*

Een blijk van dank

Wij zijn dankbaar voor de brede steun van de gemeenschap die we hebben gekregen als gevolg van onze handreiking en onderwijs inspanningen. Lokale bewoners, toeristen en vogelaars vergapen zich aan de spectaculaire bezienswaardigheden en geluiden van deze prachtige dieren. Ara ambigua's waren ééns algemeen voorkomend in ons Centraal-Amerikaanse Caribische habitat, stierf vrijwel uit in onze zuidelijke zone, en worden nu geholpen om opnieuw vrij te vliegen, wat bijdraagt aan de rijke biodiversiteit van het gebied en de vreugde van de lokale gemeenschappen. Onze toegewijde station medewerkers en vrijwilligers hebben enorm bijgedragen aan ons succes.

Enrique Pucci, Vice President

The Ara Project (www.thearaproject.org)

Bijschriften: team van redders van Baloo (boven), om hem op zijn weg terug naar de veiligheid van de pre-release volière bij Manzanilla, waar hij kan herstellen voor zijn volgende poging in vrijheid (onder).

Een leven in foto's.

Eerbetoon aan Luiz Claudio Marigo door Dr. Charles Munn

1950 - 2014

LUIZ CLAUDIO MARIGO was de meest enthousiaste, toegewijde liefhebber van de natuur waarvan iedereen ooit zou kunnen hopen te ontmoeten. Ik ontmoette Luiz Claudio eind jaren 80 door middel van onze wederzijdse vriend, wijlen de grote Braziliaanse natuurbeschermer Márcio Ayres, die gezorgd heeft tot het creëren van 3 miljoen hectare van beschermde gebieden in het Braziliaanse Amazonegebied.

Márcio liet me een spectaculaire portfolio van foto's zien, genomen door deze getalenteerde fotograaf in de Mamirauá Reserve eind jaren 80. Márcio bevestigde dat Luiz Claudio volledige toegang had tot al de prachtige natuur en het beschermingswerk waar een groot team van Márcio werkte in het westelijke Amazonegebied van Brazilië, en Luiz Claudio was de enige persoon die Márcio vertrouwde om alles te documenteren. Omdat ik verbaasd was over de buitengewone hoeveelheid foto's van dat Amazonereservaat, vroeg ik Márcio wie die "Luiz Claudio Marigo" eigenlijk wel was. Márcio vertelde me dat ik hem zou moeten ontmoeten, en dat ik zou moeten overwegen Luiz Claudio de plaatsen waar ik was bezig met het creëren van nationale parken in de SW Amazone in Peru en Bolivia te komen bezoeken.

Kort daarna nam Luiz Claudio in 1992 contact met me op, in de hoop de regenwouden in het zuiden van Peru te komen bezoeken. Ik nodigde hem uit om mijn sites in Manu en Tambopata, Peru te komen bezoeken, en met dien verstande dat als hij mij goede afbeeldingen van onze sites en hun fauna zou geven, hij en zijn charmante - en zeer getalenteerde medewerker / vrouw, Cecilia - gratis op onze ecotourlodges en biologische stations mocht logeren. Dus, vanaf 1992, Luiz Claudio, Cecilia en ik genoten van een speciale, unieke relatie. Luiz Claudio en Cecilia bezochten een aantal van 's werelds toonaangevende kleiwanden van de ara's tijdens zijn reizen naar mijn sites, en zijn afbeeldingen waren voor mij essentieel om de wilde dieren en de natuur te bevorderen.

Voor een belangrijk deel, werd Luiz Claudio een van de meest talentvolle papegaaienfotografen in de geschiedenis, omdat hij veel van onze plaatsen rijk aan papegaaien in Peru en Bolivia bezocht, het fotograferen van 's werelds zeldzaamste wilde ara, de blauwkeelara. Toen ik de veldlocatie van deze zeldzame papegaai ontdekte - die nog nooit door een wetenschapper was gezien toen ik hem voor het eerst in augustus 1992 lokaliseerde - Luiz Claudio was de enige internationale fotograaf die ik uitgenodigde om deze ontdekking te documenteren.

Op onze laatste expeditie samen, zeilden we in mijn nieuwe Jaguar Suites drijvend hotel van de scheepswerf in Caceres 600 km een enorme rivier af in de Pantanal en nog een andere opwaarts, totdat het schip was aangekomen bij de Jaguar Epicenter van de samenvloeiing van de Piquiri en de Cuiaba Rivieren

En dat is waar ik nu ben, als ik dit verhaal over mijn vriendschap met Luiz Claudio neerschrijf. Luiz documenteerde de eerste vlucht van mijn Jaguar Suites, en bezocht mijn Hotel Fazenda Santa Tereza een paar weken eerder, in augustus, om het perfecte moment van de bloei van de fel roze Tabebuia bomen van de Pantanal te vangen. Hij had nog nooit eerder deze augustusbloei persoonlijk gezien, omdat zijn eerdere reizen naar de Pantanal niet samenviel met dit jaarlijkse augustusevenement.

Luiz Claudio was één van de hardst werkende, meest onvermoeibare, altijd vrolijke en enthousiaste fotografen met wie ik het genoeg heb gehad mee te werken. Meer dan wat dan ook, deed hij me denken aan een grote jongen; een volgroeid, zeer talentvolle natuurfotograaf met een enorm vermogen spectaculaire beelden van de natuurlijke wereld af te beelden, in het bijzonder van zijn geboorteland Brazilië – maar tegelijkertijd, met het ongebreidelde enthousiasme en levenslust die men vooral ziet bij jonge jongens die net de wereld ontdekken. Hij was altijd klaar voor een avontuur, altijd met de camera bij de hand om elke natuurlijke scène of wilde dieren te documenteren.

De laatste 20 jaar, heb ik het beschrijven van mijn goede vriend Luiz Claudio Marigo als "Latijns-Amerikaanse, meest talentvolle natuurfotograaf", en ik ben er zeker van dat dat het geval is. Nu hij is heengegaan, en we hem allemaal zo veel missen, realiseer ik me dat zeker Luiz Claudio de grootste natuurfotograaf in de geschiedenis van Latijns-Amerika was. Ik ben er niet zeker van dat ik ooit iemand

anders zoals hem zal ontmoeten, met zoveel pure uitbundigheid en liefde voor de natuur. Gelukkig zal de hoge prestatie van zijn grote inbreng van natuurfotografie voortleven voor tientallen jaren, zelfs voor eeuwen, en zal generaties blijven inspireren om de liefde voor de natuur in Brazilië en de rest van Latijns-Amerika te vinden.

Charles Munn is de oprichter en CEO van SouthWild (southwild.com), toonaangevende werkgever van ecotoerisme voor behoud van Zuid-Amerika. SouthWild is gespecialiseerd in bescherming van wildgebieden door het creëren van groene banen via presentatie van spectaculaire dieren, met inbegrip van de hyacint ara's, Grote Otters, Puma's en Jaguars.

De World Parrot Trust heeft het geluk gehad om veel van de prachtige foto's van Luiz Claudio Marigo door de jaren heen te ontvangen. Zijn werk is te vinden in veel van de werken die door WPT zijn gepubliceerd, van websites tot gedrukte publicaties, alles ten behoeve van onze missie tot het behoud en de bescherming van papegaaien. We hebben diep waardering voor zijn bijdragen. Ons medeleven gaat uit naar de familie Marigo, want de wereld heeft inderdaad een geweldige rijkdom verloren.

Een Lange Weg

Voor Patience en zijn vrienden, was het wachten voorbij; de tijd om opnieuw van de vrijheid van het Afrikaanse bos te genieten was eindelijk aangebroken.

OP 27 JUNI, DE LAATSTE PAAR GRIJZE ROODSTAARTPAPEGAAIEN (*Psittacus erithacus*), dat deel uitmaakte van een illegale zending van in het wild gevangen papegaaien, in beslag genomen toen ze Europa binnenkwamen, werden uiteindelijk vrijgelaten op Ngamba eiland, Oeganda (zie *PsittaScene, Winter 2013*). Deze papegaaien, die waarschijnlijk hun oorsprong hadden van de naburige Democratische Republiek Congo, waren Bulgarije binnengekomen via Libanon, met gebruikmaking van vervalste vergunningen.

Na hun inbeslagname door de Bulgaarse douane volgde een baanbrekend werk van inspanning, aangevoerd door de World Parrot Trust, die toezag op hun terugkeer naar Afrika vrijgelaten werden op een beschermd eiland in het Victoriameer. Het was toevallig dat een dergelijke gelegenheid werd bijgewoond door de bekende natuurbeschermmer Dr. Jane Goodall. Het best bekend voor haar werk met primaten, Dr. Goodall heeft ook een levenslange passie voor papegaaien. Ze was zichtbaar ontroerd toen ze de volièredeur opende en er een nieuw hoofdstuk aanbrak in het leven van deze wilde vogels.

Maar voor Patience en vier andere papegaaien, was dit helaas niet het einde van hun reis.

Het was duidelijk, toen de tijd aanbrak voor vrijlating, dat deze papegaaien niet sterk genoeg waren om te vliegen en voor zichzelf te zorgen. De moeilijke beslissing werd genomen om hen achter te houden en meer tijd te geven om te herstellen van hun beproeving. Verschillende misten slagpennen en zouden niet klaar zijn om te vliegen tot na de rui. Ze werden teruggebracht naar de Uganda Wildlife Education Centre (UWEC), een zoölogisch park in de omgeving van Entebbe, waar zij tijdelijk konden worden gehuisvest en deskundige zorg konden krijgen.

Ondertussen op Ngamba eiland, waren de vrijgelaten papegaaien snel gewend aan hun omgeving. Het personeel van het Chimpanzee Sanctuary and Wildlife Conservation Trust (CSWCT) verstreekte iedere dag voedsel in de volière en controleerde secuur het aantal papegaaien dat ze zagen. Aantallen varieerden van dag tot dag, maar meer dan de helft van de vogels kwamen regelmatig terug om te eten. Het was

hartverwarmend te zien dat de papegaaien samenwerkten om de andere vogels te verjagen uit het voerstation, waaronder veel grotere vogels zoals Bonte kraaien.

Klaarblijkelijk, ondanks een aantal jaren in gevangenschap, waren hun wilde instincten niet de kop in gedrukt.

Patience, beloond ...

EIND SEPTEMBER, PATIENCE EN DE ANDERE VOGELS WERDEN WEDEROM verplaatst naar Ngamba eiland en raakten gewend aan hun weelderige omgeving. Omringd door groene vegetatie en een kakofonie van wilde geluiden, is het niet moeilijk te denken dat hun geest opbloeide. Het gefluit van hun vroegere kooivriendjes vliegen nu vrij ongetwijfeld hun kracht gevend.

Met meer ruimte om te vliegen hadden ze nu de kans om de vliegspieren, die ze nodig zouden hebben om boven boomkruinen te zweven, op te bouwen. Hoewel de vrijgelaten vogels minder vaak kwamen, zagen medewerkers van Ngamba hen elke ochtend langskomen om "gedag te zeggen" tegen diegene in de volière, neerstrijkend in de nabijgelegen bomen. Op dit moment wordt gezien dat de vrijgelaten vogels zich samenvoegen en vliegen met een kleine groep van wilde vogels vliegen en over het water vliegen naar de nabijgelegen en grotere eilanden. Allemaal geweldige aanwijzingen van hun overleven op lange termijn.

In de volière blijven de vogels hun conditie verbeteren, en worden steeds sterker en sterker. Maar op een ochtend voltrok zich een ramp; één van de papegaaien verdween. Na wat speurwerk bleek dat een watervaraan, vermoedelijk een van de indrukwekkendste reuzen, die langs de oever van het meer leven, zijn weg had gegraven de volière in. Van de sporen in de aarde leidde het Ngamba personeel af dat de varaan een nietsvermoedende papegaai had gegrepen alvorens terug te keren naar zijn hol. Dit is slechts een van de uitdagingen van het werken in een wildreservaat vol met leven en we prijzen ons gelukkig dat de uitkomst niet erger was.

Uiteindelijk kwam de dag voor de overlevende papegaaien om te terug te keren in het wild. De volière deur werd bij dageraad geopend en tegen de middag hadden het gefluit van de vrijvliegende vogels ze gelokt. Inderdaad was het een lange, lange weg geweest naar vrijheid, maar voor Patience en zijn vrienden was het zonder twijfel het wachten waard geweest.

Dit baanbrekende project was het resultaat van hard werken door tal van mensen en organisaties die streven naar de terugkeer van deze papegaaien in het wild. De World Parrot Trust wil haar enorme dankbaarheid uitspreken aan alle betrokkenen. In Oeganda verdienen de CSWCT (Chimpanzee Sanctuary and Wildlife Conservation Trust), UWEC (Uganda Wildlife Education Centre), JGI Uganda (Jane Goodall Institute Uganda) en de UWA (Uganda Wildlife Authority) erkenning voor hun onmisbare bijdragen. De Bulgarian Biodiversity Foundation en Bulgarian Ministry van Environment en Water waren behulpzaam met hun steun.

Artikel © Dr Rowan Martin, directeur van de World Parrot Trust
Africa Conservation Programme www.parrots.org/africa

Bananas, de overlever

De terugkeer van een geroofd kuiken en haar succesvolle heradoptie door haar ouders - een tastbaar en inspirerend voorbeeld van wat kan worden bereikt met beschermingsmaatregelen.

Door Mohamed Henriques en Daniel Lopes

TERWIJL MANJACO DE BOOM INKLOM OM TE kijken naar de sporen van een ongewenste bezoeker, hadden wel het ergste al geraden: er was een papegaaiestroper geweest en vond wat hij zocht. Wat we niet konden raden was de gang van zaken bij de ontwikkeling van het daaropvolgende.

De Bijagos archipel voor de kust van Guinee-Bissau, ondersteunt een van de meest opmerkelijke populaties van Timneh papegaaien (*Psittacus timneh*) (Zie *PsittaScene Winter2013*). Elders in hun gebied in West-Afrika, zijn broedgebieden weinig bekend en stropen en habitatverlies hebben hun tol op de populatie geëist. Hoewel deze bedreigingen ook aanwezig zijn in de Bijagos eilanden, is er reden om te hopen op een betere toekomst.

De kwesties die Timnehs raken, vereisen onmiddellijk ingrijpen. Een partnerschap dat zich tussen de World Parrot Trust, het Nationaal Instituut voor Biodiversiteit en beschermde gebieden (IBAP) in Guinee-Bissau en de Portugese onderzoekers heeft ontwikkeld om de vogels te helpen is nog in volle gang. Gevolgd door een aanvankelijk klein project, waarop een grotere werd gelanceerd, gefinancierd door SOS (Save Our Species) en de MAVA Foundation.

Begin 2014 zijn we begonnen met een reeks activiteiten in de hele archipel, gecentreerd rond de João Vieira en Poilão Marine National Park. Het belangrijkste doel van het werk van een jaar was de bewaking van de reproductiecyclus, verbetering van informatie over de grootte en de verspreiding van de populatie, en het begrijpen van de eisen aan het leefgebied zowel voor de voortplanting en het foerageergebied.

De betrokkenheid van lokale partners, waaronder de voormalige papegaaienstropers, bij het toezicht op nesten, was een belangrijk onderdeel van een strategie om steun op te bouwen voor bescherming en te zorgen voor een kritische aanwezigheid in broedgebieden, waardoor activiteiten als stropen verminderen.

Tijdens de uitvoering van deze activiteiten in het veld, werd het onderzoeksteam geconfronteerd met een alarmerende situatie toen we merkten dat één van de nestholtes was vernietigd. Helaas, nadat we naar het nest klommen, werd onze ergste vrees bevestigd: het jong was verdwenen! Met het personeel van het Nationaal Park werd ijlings een vergadering belegd met de Bijagos leiders van de gemeenschap. Dit leidde tot een reeks onverwachte gebeurtenissen die hebben geleid tot het terugvinden van de babypapegaai. Vijf dagen na de ontdekking dat de papegaai weg was, werd het kuiken anoniem achtergelaten in een kartonnen doos hangend in een palmboom. Met weinig tot geen ervaring met het grootbrengen van een babypapegaai werden we plotseling geconfronteerd met een verontrustende situatie: een jong van ongeveer zeven tot acht weken oud die volledig afhankelijk werd van ons, heel erg verzwakt en bedelend om voedsel.

Met zeer weinig lokale middelen, namen we onze toevlucht tot de kennis van voormalige stropers, die nu onze medewerkers waren, en het advies van onze vrienden bij WPT en ISPA (Universitair Instituut - Portugal). Het plan? Het jong voeren tot hij weer voldoende kracht had en kon terugkeren naar zijn oorspronkelijke nest onder de hoede van zijn ouders. Het leek een sprong in het duister. Het menu?

Simpel: geroosterde pinda's (voorgekauwd door ons), zacht gekookte rijst met palmolie en, het meest gewaardeerde onderdeel, bananen! Dit was het zoete fruit waar onze babypapegaai voor viel voor en dat is de reden waarom het al snel bekend werd als ... **Bananas!**

De behuizing van Bananas werd een kartonnen doos met gaatjes, in een rustige kamer met gedimd licht en regelmatige voeding, twee tot drie keer per dag. In het begin was Bananas onrustig en bang, waarbij hij schorre geluiden maakte als iemand hem benaderde. Echter, al snel begon hij te wennen aan onze aanwezigheid en meer geïnteresseerd om te eten. Per dag verbeterde de conditie van het kuiken en zijn stressniveau, hoewel nog aanwezig, verminderde.

De dag dat we voelden dat Bananas sterk genoeg was om terug te keren naar zijn oorspronkelijke nest brak snel aan. We zetten hem in een linnen zak en één van onze medewerkers klom voorzichtig naar de holte en plaatste het kuiken binnenin. Daarna brachten we een camera aan, zodat we konden zien of zijn ouders hem zouden weer adopteren, of dat we hem met de hand zouden moeten grootbrengen. En, ongelooflijk, daar waren ze! De ouders van Bananas waren terug, alsof ze nooit waren weggeweest! Zoveel dagen (tussen 13 en 18) na de verdwijning van hun kuiken waren er voorbij gegaan! De camera onthulde deze ontroerende reünie, waarbij de leden van onderzoeksteam werden overladen met vreugde en opluchting over een happy end van een verhaal van verdriet en schade voor de babypapegaai.

We bewaakten het nest ongeveer nog een week doorlopend en konden kijken hoe Bananas een prachtige jongvolwassen papegaai werd. Toen we uiteindelijk terug naar het veld gingen, 21 dagen later, was Bananas uitgevlogen, waarschijnlijk samen met zijn ouders, om de vaardigheden van het leven te leren, zoals waar te foerageren en wat te voorkomen.

De terugkeer van een gestolen kuiken, en zijn succesvolle heradoptie door zijn ouders, biedt een concreet en inspirerend voorbeeld van wat kan worden bereikt in beschermingswerk. Bananas dankt zijn vrijheid aan het harde werk van vele mensen en lokale en internationale organisaties, die allemaal samenwerken voor bescherming.

Er is nog veel te bereiken in de Bijagos en elders. Hoewel er blijkbaar minder professionele stropers zijn dan in voorgaande jaren, onlangs uitgevoerde onderzoeken binnen de lokale gemeenschappen, evenals andere stroperij pogingen die dit jaar plaatsvonden, blijkt de omvang van de dreiging die er nog steeds bestaat.

Voor jonge bewoners die in een hoge mate van armoede leven, zijn de verleidingen van het leveren aan de illegale wilde dieren markt aanzienlijk. Het aanpakken van deze dreiging vraagt om een veelzijdige aanpak, door te werken met lokale gemeenschappen om nauw contact op te bouwen voor ondersteuning voor het behoud, terwijl tegelijkertijd de internationale handel aan te pakken, die papegaaien en andere dieren uit het wildlife van Afrika wegnemen. Terwijl we hoge winsten maken voor de tussenhandelaren en corrupte ambtenaren laat deze handel de lokale gemeenschappen steeds armer worden. Het hele systeem is onhoudbaar en moet worden afgeschaft ten gunste van allemaal.

Citaat. *Voor elk happy end, echter, zijn er anderen die niet zo gelukkig zijn.*

Over de auteur

Mohamed Henriques is een bioloog uit Guinee-Bissau. Naast zijn beschermingswerk voor Timneh papegaaien is hij ook betrokken bij projecten op het Bijagos eilanden voor zeeschildpadden en zeevogels.

Daniel Lopes is een bioloog van de Faculteit of Science van ISPA, studeert voor een Master in Conservation Biology.

Dit project wordt uitgevoerd door IBAP met de coördinatie van Aissa Regalla en Castro Barbosa, in samenwerking met het ISPA en Afrika programma voor het behoud van de World Parrot Trust. Het 2014-team onder meer de auteurs van dit artikel, Guinee-Bissau ornitholoog Hamilton Monteiro en de huidige directeur van het PNMJVP (João Vieira en Poilão Marine National Park) Quintino Tchantchalam. Basisfinanciering is verstrekt door SOS en MAVA Foundation. SOS is een gezamenlijk initiatief van IUCN, de Global Environment Facility en de Wereldbank. Het doel is om de overleving van bedreigde wilde dieren, hun leefgebieden en de mensen die daarvan afhankelijk zijn op lange termijn te garanderen. MAVA is een in Zwitserland gevestigde filantropische stichting, geleid door één familie, met een exclusieve focus op het behoud van de biodiversiteit.

Onderschriften.

Bananas bij het eerste contact met het onderzoeksteam, voordat hij werd gevangen terwijl hij wordt gecontroleerd op gezondheid en geschatte leeftijd.

Lid van de lokale Bijagó gemeenschap bij het oogsten van palmfruit (boven). Seco die in de boom klimt op de dag na de herintroductie van Bananas in de nestholte, om zijn algehele conditie (onder) te controleren.

Een volwassen Timneh papegaai tijdens het tellen en het bestuderen van de actieve periodes (boven). Foto genomen met de Plotwatcher Pro camera, die een nest met 3 kuikens en een volwassen vogel laat zien, op het eiland Meio (onder).

© Vertalingen Ria Vonk